

— C —

vr 29 & za 30 sep 2017
20.00 Sint-Walburgakerk

MER-

Claire Croizé & Etienne Guilloteau
/ ECCE

— CONCERT —
— GEBOUW —
— BRUGGE —

Biografieën

ECCE is het dansgezelschap van **Claire Croizé (FR)** en **Etienne Guilloteau (FR)**. Beide dansers/choreografen studeerden aan P.A.R.T.S. Zoals zoveel ex-studenten van P.A.R.T.S. bleven ze na hun studies in Brussel, en hebben ze intussen sterke artistieke wortels in België en Brussel. Croizé en Guilloteau werken binnen de structuur van ECCE als individuele choreografen, maar zijn daarnaast betrokken bij elkaars creaties. Naast onafhankelijke creaties (*EVOL, Feu, Synopsis of a Battle*), waarbij ze elkaar doorgaans assisteerden, werkten ze reeds in team voor *Dido en Mouvement pour Quatuor*. Voor beiden is muziek een cruciaal element in hun werk: van klassieke muziek en heuse orkestbezettingen tot hedendaagse componisten, rock en poppy soundtracks van onder anderen David Bowie en Sonic Youth. Ze werkten reeds met verschillende muziekensembles en -organisaties in binnen- en buitenland (B'Rock, Oxalys, Quatuor MP4, Zwerm, The Stiftung Mozarteum Salzburg, oenm (österreichisches ensemble für neue musik) ...). Daarnaast werkt Etienne Guilloteau al jaren samen met pianist, muziekdramaturg en dirigent Alain Franco. Tussen 2000 en 2016 maakten Croizé en Guilloteau negentien creaties waarvan dertien met een sterke muzikale invulling en zes met livemuziek. Vanaf seizoen 2017-2018 is ECCE een van de huisartiesten van Concertgebouw Brugge.

Het **Pluto-ensemble (BE)** werd opgericht in 2009 en is een variabel vocaal ensemble, thuis in verschillende stijlen, van middeleeuwen tot hedendaags, met Marnix De Cat als inspirator, dirigent en/of zanger. Voor hun naam haalden ze de mosterd bij dwergplaneet Pluto. Het ensemble voerde in 2010 in samenwerking met il Gardellino Bachs *Johannespassion* uit en richtte zich in de jaren erna op een aantal samenwerkingsprojecten met het gamba-ensemble Hathor Consort. Daarnaast brengt het ensemble geregeld zuiver vocale polyfone programma's, maar ook hedendaagse muziek en minimal music.

Marnix De Cat (BE) is contratenor, componist en dirigent. Sinds 1996 is hij een van de vier kernleden van de Capilla Flamenca. Hij is eveneens vast lid van het Gesualdo Consort Amsterdam en werkte ook geregeld samen met het Huelgas Ensemble, Collegium Vocale Gent, Currende, Weser Renaissance Bremen, Ricercar Consort, Il Fondamento en het BL!NDMAN-saxofoonkwartet. Marnix De Cat is voornamelijk een ensemblezanger, maar profileert zich ook als solist. Zo werkte hij onder meer onder leiding van Gustav Leonhardt, Philippe Herreweghe, Jos Van Immerseel, René Jacobs, Sigiswald Kuijken, Jos van Veldhoven. In 2010 richtte Marnix De Cat zijn eigen Pluto-Ensemble (www.pluto-ensemble.eu) op, dat zich toelegt op vocale muziek van middeleeuwen tot nu.

Uitvoerders & programma

PREMIÈRE

COPRODUCTIE CONCERTGEBOUW

Claire Croizé & Etienne Guilloteau:

choreografie & concept

Claire Godsmark, Tarek Halaby, Mikko

Hyvönen, Emmi Väisänen, Young Won Song:

creatie & dans

Pluto-ensemble:

Marnix De Cat: muzikale leiding & contratenor

Kristen Witmer: sopraan

Adriaan De Koster & Tore Denys: tenor

Harry van der Kamp: bas

Hans Meijer: lichtontwerp

Anne-Catherine Kunz: kostuums

Gisèle Charles: assistentie kostuums

Anne Crevits: zakelijke leiding met dank aan Lisa Gunstone en Lieselot De Wilde

productie: ECCE vzw

coproductie: Concertgebouw Brugge

in samenwerking met STUK, wpZimmer

& Workspacebrussels

met de steun van de Provincie

West-Vlaanderen & de Vlaamse overheid

Pierre de la Rue (1450-1518)

Plorer, gémir, crier et braire (ca.1506)

Antoine Busnois (ca.1340-1492)

Joie me fuit

Josquin Desprez (ca.1440-1521)

Mille regretz

Josquin Desprez

Nymphes des Bois (1497?)

Giaches de Wert (1535-1596)

Quinto alla tomba (1581)

Antoine Brumel (ca.1460-ca.1512-13)

Du tout plongiet

Johannes Ockeghem (ca.1410-1497)

Fors seulement l'actente que je meure (ca.1497)

Benjamin Britten (1913-1976)

Fragment uit *War Requiem*, opus 66 (1961-62)

Johannes Ockeghem

Requiem

- Introitus: Requiem aeternam
- Kyrie
- Graduale: Si ambulem
- Tractus
- Offertorium

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van Bloemblad.

DANS MET LIVEMUZIEK

OUT OF THE BOX

Claire Croizé en Etienne Guilloteau over *Mer-*

Voor hun gezamenlijke creatie *Mer-* verkennen Claire Croizé en Etienne Guilloteau vitaliteit en de dood, op een muzikale score van vooral Vlaamse polyfonisten, gezongen door het Pluto Ensemble onder leiding van Marnix De Cat. Steven De Belder sprak beide choreografen ongeveer een maand voor de première. Omdat ze na al die jaren voortdurend elkaars zinnen afmaken is het gesprek geredigeerd alsof het met één persoon was.

Jullie werken al bijna 15 jaar heel nauw samen, maar meestal tekent slechts één helft van het duo voor de choreografie, terwijl de ander assisteert. Waarom signeren jullie deze keer allebei?

Claire Croizé/Etienne Guilloteau: Het is inderdaad nog maar de derde keer dat we dat doen. Aanvankelijk zou *Mer-* een creatie van Claire worden, met Etienne als dramaturg. Maar het thema van de aanwezigheid van het afwezige bleek nogal taai, en op een gegeven moment had Claire zich compleet vastgereden in de studio. Daarop heeft Etienne op basis van de fragmenten die Claire al gemaakt had een nieuwe compositie gemaakt, en omdat dat bleek te werken hebben we besloten om het stuk verder als duo uit te werken. Het ligt in het verlengde van hoe we normaal werken, alleen is er nu wat meer discussie omdat geen van beiden de baas is ... Het werk dat we individueel maken is heel verschillend van elkaar, maar wel complementair: Claire is sterk gericht op lichaam, dans en

het gebaar, terwijl dat van Etienne eerder vertrekt vanuit de context en de ruimte van het theater.

Zoals vaker bij jullie is de keuze voor de muziek bepalend voor het stuk dat je gaat maken. Hoe kwamen jullie bij de Vlaamse polyfonisten uit?

We wilden al langer iets doen rond een requiem, en nadat een groot project rond het *Requiem* van Luigi Cherubini niet is kunnen doorgaan, kregen we de suggestie om eens te gaan kijken bij de renaissance, en bracht het Concertgebouw ons in contact met Marnix De Cat. Dat bleek een goede match, want De Cat is een avontuurlijk denkend muzikant die openstaat voor nieuwe dingen. Al snel werd het duidelijk dat we niet één enkel requiem wilden choreograferen, maar dat er meer variatie in de voorstelling moest. Dus hebben we op basis van bestaande muziek een nieuw requiem samengesteld, met daarin het requiem van Ockeghem, maar

© Lienbacher Photography

In onze maatschappij wordt de dood heel sterk uit beeld geduwd.

ook een reeks vooral profane liederen over de dood, verlies, pijn en liefdesverdriet. Zo kunnen we meer variatie en contrast in de voorstelling brengen.

Hoe maak je een choreografie op polyfonie?

De muziek is erg verticaal en etherisch, met weinig connectie tot het aardse, en er zit geen of nauwelijks beat of puls in. Daar wilden we met de dans wat tegenin gaan: we zoeken de fysieke aspecten in het concrete, het aardse. Daarbij willen we ook aanknopen bij andere rituelen rondom de dood. We lieten ons inspireren door allerlei tradities rond de dood: veel herrie maken zoals in de middeleeuwen, of een Dag van de Dood zoals in Mexico, een gebruik dat heel dicht bij onze traditie van carnaval aanleunt. Werken met die verschillende liederen rond verlies en dood heeft een de-dramatiserend effect, het maakt deel uit van het leven. Het wordt immers iets vertrouwds en dat is iets wat we verloren

zijn. In de middeleeuwen participeerde iedereen aan de rituelen rond de dood. In onze maatschappij daarentegen wordt de dood heel sterk uit het beeld geduwd: de dood is vandaag geen noodzakelijk deel van het leven meer maar iets abstracts dat veel angst inboezemt doordat het onbekend is. Wij willen zoeken naar een alternatieve omgang met de dood door te plukken uit diverse praktijken en rituelen, net zoals we willen onderzoeken wat die oude muziek uit de renaissance vandaag nog voor ons kan betekenen.

Heb je een antwoord gevonden?

Je elke dag in het thema van de dood inwerken heeft een bevrijdend effect. Het heeft iets absurds en iets lichts, we nemen onszelf niet te serieus. Tegelijk hebben we ook geen helder antwoord of alternatief. De dood is iets groots en krachtigs dat ons te boven gaat. Als we iemand verliezen, is dat te sterk voor ons, en ook dat proberen we in dans om te zetten – al is dat een

- De eerste voorstelling van kersverse huisartiesten Etienne Guilloteau en Claire Croizé onder de naam ECCE
- Coproductie van het Concertgebouw
- Kernthema van de voorstelling is de dood

onmogelijke opdracht, want we weten niet wat de dood is, het blijft een blinde vlek. We proberen er een bewegingsvorm aan te geven, soms is die grappig, soms niet meer – vooral in combinatie met de muziek. De dood zelf kan je niet weergeven, maar wel de dreiging ervan, via maskers bijvoorbeeld. We hebben veel gekeken naar de *danse macabre*, naar foto's van rituelen uit Afrika of Zuid-Amerika, de voodoo-dans van Maya Deren, maar ook van een defilé van Vivienne Westwood waarin ze geneesmiddelen verwerkt op kledij ... Het samenbrengen van al die bronnen heeft een kinderlijke kant, in de positieve zin van het woord, zoals in naïeve schilderkunst – dat is een dimensie die we willen aanraken.

Volgt de choreografie de vorm van de muziek, een opeenvolging van korte liederen dus?

De liederen zijn vrij kort en het is een uitdaging om daarmee een lijn over een hele voorstelling uit te zetten. Het is dus de dans die het geheel moet dragen. De dans stuurde ook de ingrepen die we in de muziek gedaan hebben, bijvoorbeeld bepaalde partijen weglaten en stiltes tussen de muziekstukken inlassen. We hebben ook gewerkt met herhaling als ritueel element. Bij een ander fragment is de choreografie geënt op de tekst in plaats van op de muziek, bewegingen die nadien in andere configuraties en op andere muziek herhaald worden. De dansers gebruiken

ook hun eigen stem en adem, en zorgen er zo mee voor dat de dans de motor van de actie en het stuk blijft. Spijtig genoeg ontbrak ons de tijd om de muzikanten zelf ook te integreren in de choreografie, want dat zou het nog sterker maken.

Hoe belangrijk is het contrast tussen de profane liederen en het sacrale requiem?

Het was niet de bedoeling om een religieuze voorstelling te maken, al helemaal niet omdat we *Mer-* vaak in kerken gaan spelen, dus het was belangrijk om variatie te hebben. Maar het werkt ook omgekeerd: door het gebruik van het Latijn is het requiem veel abstracter dan de voornamelijk Franse teksten van de profane liederen. Het idee om in kerken te gaan spelen, kwam van het Concertgebouw, en het interesseerde ons wel om in ruimtes te gaan spelen waar je een andere soort verhouding tot het publiek hebt, die – in dit geval bijvoorbeeld met de dood als thema – ook inhoudelijk relevant is. Bovendien is de kerk tegenwoordig een van de weinige plekken waar we effectief met de dood geconfronteerd worden. Maar het is geen exclusief kerk-stuk, we spelen het in Kortrijk in een oude fabriek en er komt ook een versie voor gewone theaters, waarbij we nog aan het uitzoeken zijn hoe we de frontale opstelling op zijn minst kunnen doorprikken.

Steven De Belder

KERSVERSE HUISARTIEST ECCE: (ETIENNE GUILLOTEAU & CLAIRE CROIZÉ)

**'Wij werken soms
apart, soms samen,
maar steeds met
een intensieve
gedachtewisseling.
We spiegelen ons
aan elkaar.'**

Bekijk het filmpje over ECCE of kom alles te weten over onze huisartiesten op concertgebouw.be/huisartiesten

In de kijker

VRIJDAG

03 NOV 2017

19.30 Concertzaal

© Wonge Bergmann

Belgian Rules / Belgium Rules

Jan Fabre & Troubleyn

Belgian Rules / Belgium Rules is Fabres theatrale 'selfie' van zijn roots. Muzikant Raymond van het Groenewoud schrijft de lijkliederen en Johan de Boose de tekst.

In samenwerking met
Cultuurcentrum Brugge.

Laat weten wat u van het concert vond op

f ConcertgebouwBrugge
@concertgebouwbr

info & tickets +32 70 22 12 12 — In&Uit: 't Zand 34, Brugge

concertgebouw.be

ZATERDAG

07 DEC 2017

20.00 Concertzaal

© Marc Coudrais

Le syndrome ian

Christian Rizzo /
ICI - CCN Montpellier

Hoe konden disco, post-punk en new wave tegelijkertijd bloeien? Kunnen zij elkaar in één lichaam treffen? In zijn opzweepende groepswerk *Le syndrome ian* zoekt Christian Rizzo een antwoord op deze vragen, voor de gelegenheid op een gouden dansvloer.

In samenwerking met
Cultuurcentrum Brugge.
In het kader van December Dance 17.